

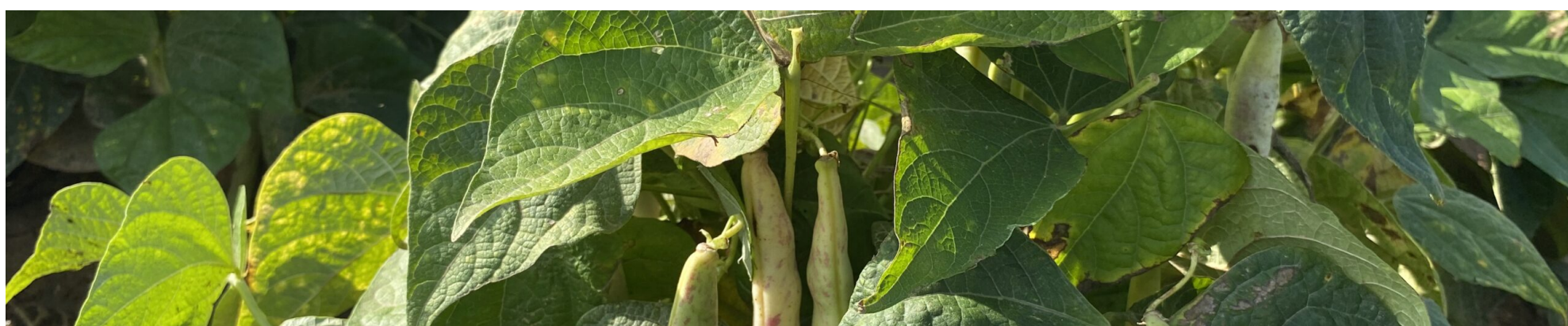
IMPULS DEL CULTIU DE MONGETES SEQUES EN NOVES ZONES DE CATALUNYA: VIABILITAT, SOSTENIBILITAT I ÚS EFICIENT DE L'AIGUA

Dimecres, 29 D'abril 2026

CULTIUS

LLEGUMINOSES

PROJECTES

Segons dades del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i alimentació (IDESCAT,2024) aproximadament el 43 % de la superfície cultivada a Catalunya es destina al cultiu dels cereals. Si es compara amb la presència d'altres cultius, com ara els llegums, és molt baixa (1%). Aquest model exposa una vulnerabilitat econòmica i ambiental del sistema agrícola actual, marcat per l'estancament dels rendiments, la dependència de fertilitzants i pesticides, les dificultats en el control de les males herbes o la degradació dels sòls a causa del monocultiu. En aquest context, emergeix la necessitat d'explorar alternatives viables que siguin econòmicament rendibles i ambientalment sostenibles. Es destaca, per tant, la recuperació del cultiu de lleguminoses per a consum humà juntament amb l'aplicació de noves tècniques de producció, com a eix central per a la renovació de l'agricultura a Catalunya.

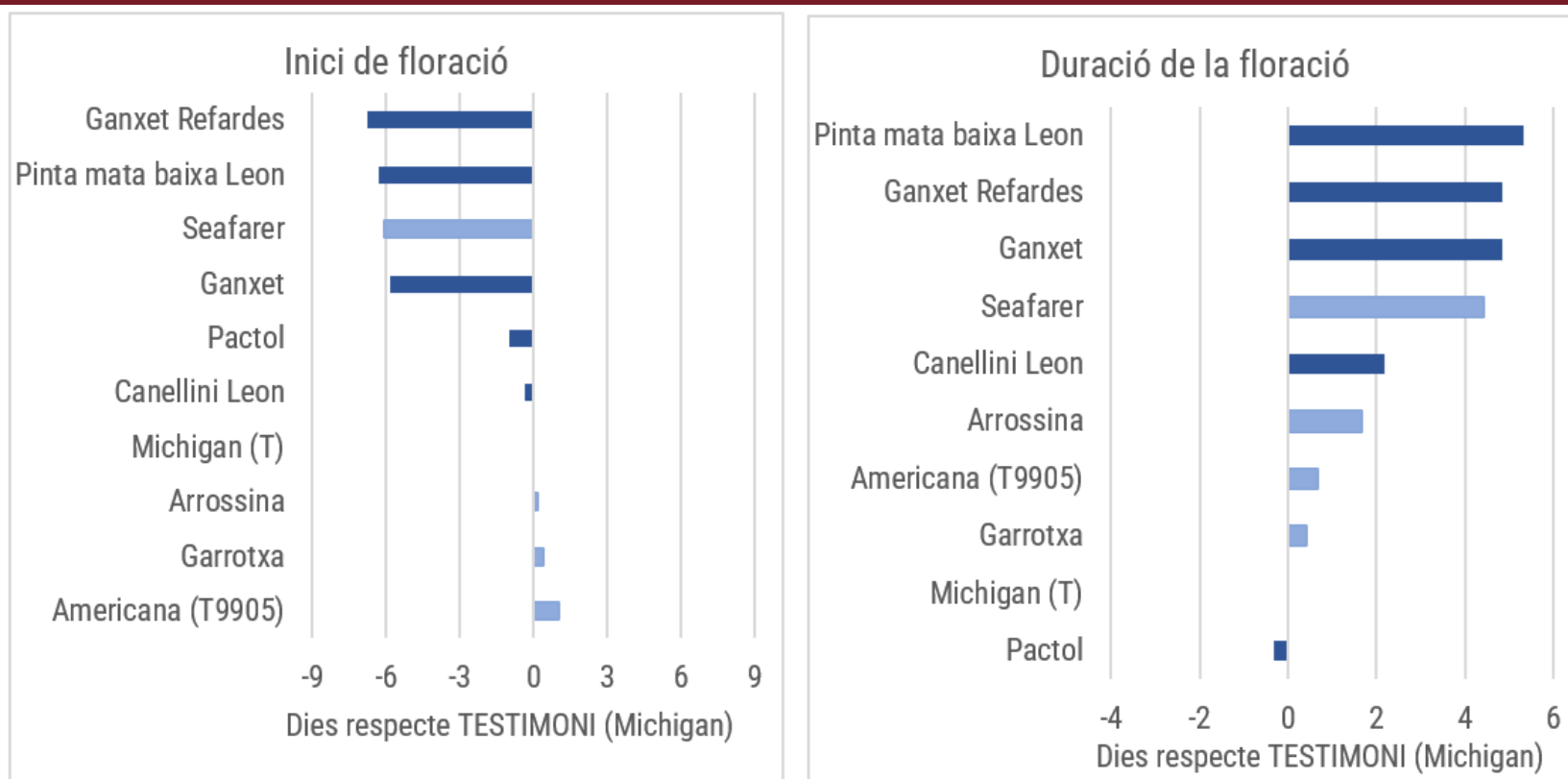
*Una de les alternatives és el cultiu de la mongeta (*Phaseolus vulgaris* L.) molt arreada al territori. Una prova d'això és que a Catalunya, actualment hi ha 2 de les 5 Denominacions d'Origen Protegides (DOP) de mongeta que hi ha a Europa, la DOP mongetes del Ganxet i la DOP fesol de Santa Pau (DARP 2010; 2014). Tot i això, actualment la producció de mongetes suposa tant sols 14.577 tones en una àrea de 8.002 hectàrees durant l'any 2022, quantitat molt baixa en comparació a altres cultius. Aquest fet es deu a que la majoria d'hectàrees van destinades a mongeta de mata alta i en alguns cassos, sense reg de suport.*

En el marc del grup operatiu Impuls del cultiu de mongetes seques en noves zones de Catalunya: viabilitat, sostenibilitat i ús eficient de l'aigua (ImNovaBean), s'han obtingut alguns resultats de l'adaptabilitat del material vegetal, el període de sembra òptim i sistemes de control d'herbes.

MATERIAL VEGETAL

A la les localitats de La Tallada d'Empordà (el Baix Empordà) i Torregrossa (el Pla d'Urgell) s'han avaluat 10 varietats de mongeta seca de mata baixa; Americana (T9905), Arrossina, Garrotxa, Michigan i Seafarer de tipus navy, les varietats Ganxet i Ganxet Refardes de tipus Ganxet de mata baixa, la varietat Pinta mata baixa Leon de tipus Pinta i la varietat Pactol de tipus Marrow.

Pel que fa el cicle de la floració (**Figura 1**), s'ha observat que les varietats més precoces han presentat una durada de la floració més

Figura 1: A l'esquerra data d'inici de floració i a la dreta durada de la floració respecte testimoni dels assaigs varietals en micro-parcelles dins del marc del grup operatiu IMNOVABEAN, realitzat a Torregrossa (el Pla d'Urgell) i a La Tallada d'Empordà (el Baix Empordà) durant la campanya 2025. En blau més clar s'han ressaltat les varietats de tipus Navy.

A la **Figura 2** es presenten els resultats de producció (kg/ha al 14% d'humitat) i humitat (%) obtinguts a l'assaig de Torregrossa (el Pla d'Urgell). La varietat Canellini Leon (2988 kg/ha al 14% d'humitat) ha presentat una producció significativament superior a Ganxet (1570 kg/ha al 14% d'humitat). A més, Canellini Leon també ha mostrat una humitat significativament més elevada amb un 45% valor

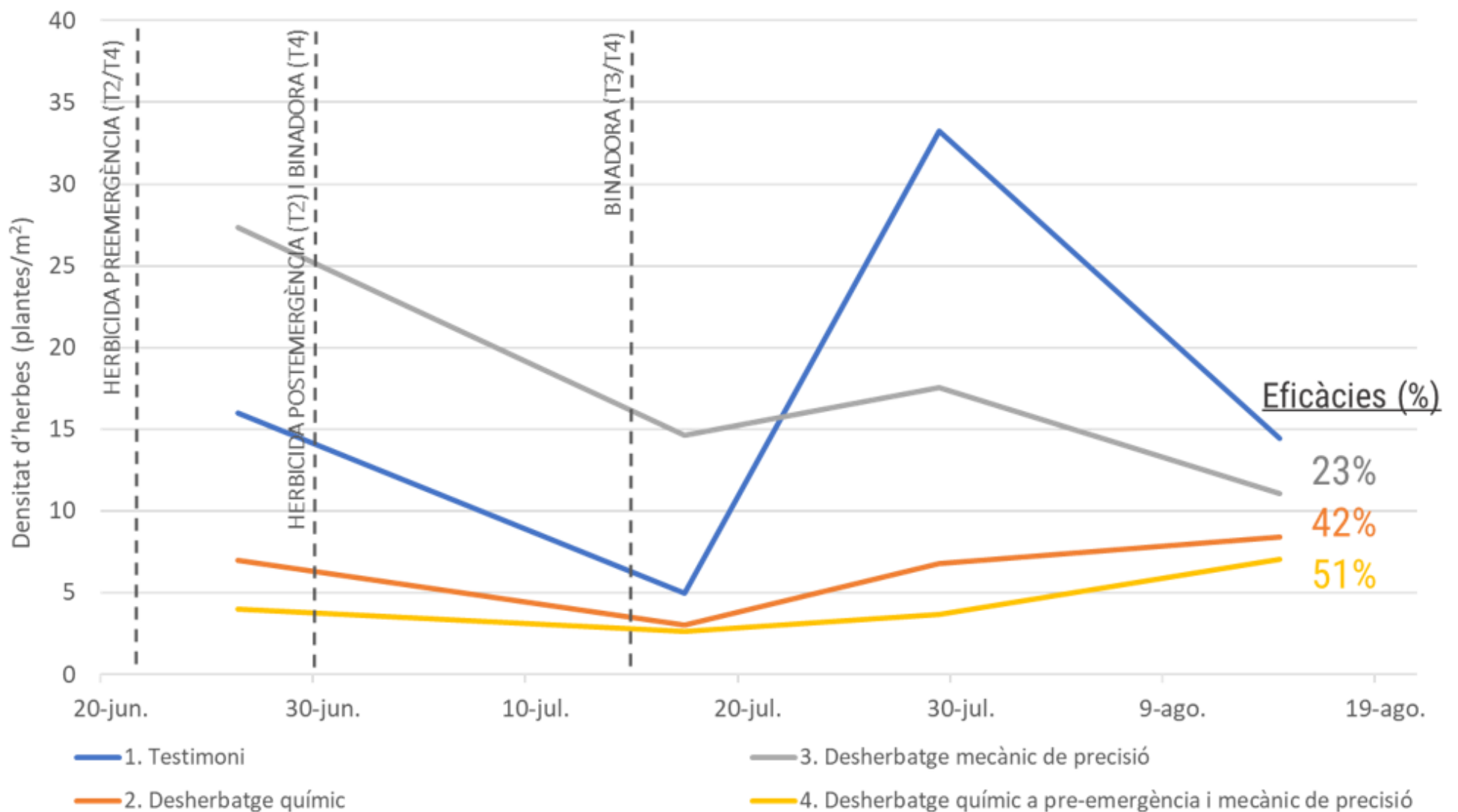

27 DE JUNY	32 dies
18 DE JULIOL	20 dies
7 D'AGOST	18 dies

Figura 4: Període de floració de les dates de sembra de juny, juliol i agost dins de l'activitat adaptació del material vegetal a diferents dates de sembra en el marc del grup operatiu IMNOVABEAN dut a terme a Sucs durant la campanya 2025.

MECANITZACIÓ

S'han assajat diferents estratègies pel control de la flora adventícia basades en el desherbatge, químic, el desherbatge mecànic amb binadores de precisió i la combinació dels dos. A la **Figura 5** s'ha observat com les eficàcies més elevades en el control de la flora adventícia s'han obtingut en els tractaments de desherbatge combinat químic més mecànic (51%) i desherbatge químic (42%). Cal destacar que la presència d'herbes ha influït en la producció, on els tractaments amb infestacions més elevades han presentat rendiments més baixos. (**Figura 6**)

Figura 5: Evolució de la densitat d'herbes de l'activitat mecanització del cultiu de mongetes seques de mata baixa d'Agramunt (l'Urgell) durant la campanya 2025.

T4. QUÍMIC + MECÀNIC	2235 a
T2. QUÍMIC	2148 a
T3. MECÀNIC	920 b
T1. TESTIMONI	581 b
Mitjana assaig	1471
Coefficient variació	7%
Significació varietats tractament	p= 0,0121
Significació varietats repetició	p= 0,9912

*Test de Tukey

Figura 6: Producció (kg/ha al 14% d'humitat) de les estratègies de l'activitat mecanització del cultiu de mongetes seques de mata baixa realitzat a Agramunt durant la campanya 2025.

Resultats obtinguts a partir del grup operatiu "Impuls del cultiu de mongetes seques en noves zones de Catalunya: viabilitat, sostenibilitat i ús eficient de l'aigua (ImNovaBean)", finançat pels Ajuts per a l'execució de projectes pilot de grups operatius de l'Associació Europea per a la Innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles (AEI-Agri), en el marc del Pla estratègic de la PAC 2023-2027.

Cofinancat per
la Unió Europea

Generalitat
de Catalunya

AUTORS

JOAN SERRA

IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

JOAN FAÑÉ

IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

JOSEP ANTON BETBESÉ

IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

BERTA CUNILL

IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles